

Socialt arbejde

**- på Maria Kirkeplads
sommeren 2016**

Af Social Vicevært v. Mændenes Hjem Peter Møller Hansen

Projektbeskrivelse

I den tunge ende af Istedgade ligger Maria Kirkeplads, opholdssted for nogle af byens mest udsatte eksistenser. Tidligere var denne plads hjemsted for Vesterbros stofbrugere, men i den seneste årrække har billedet ændret sig. I dag er flertallet af pladsens brugere af østeuropæisk oprindelse, overvejende rumænere og ungarere, der benytter pladsen som rekreativt rum, medens de indtager en kop kaffe eller te serveret fra kirkens personale. Ofte fylder gruppen meget i gadebilledet, hvilket har skabt en række udfordringer, idet (nogle af) nærmiljøets naboer og erhvervsdrivende lejlighedsvist udtrykker frustration over gruppens tilstedeværelse. Blandt de typiske kritikpunkter nævnes: skrald, larm, slåskampe og tyverier. Nogle naboer udtrykker også et ønske om, at Maria Kirke tager større ansvar for udearealet.

I foråret 2016 blev det derfor besluttet, at der på forsøgsplan skulle tilknyttes en Social Vicevært til pladsen, i den spidsbelastede periode 1. maj – 1. oktober. Denne aftale blev indgået i et samarbejde mellem Maria Kirketjeneste og Mændenes Hjem, som i forvejen har en Social Vicevært ansat, med mange års erfaring, der således blev lejet ud til formålet fem timer ugentligt i forsøgsperioden. Aftalen var desuden støttet af Vesterbro Lokaludvalg, herunder Vesterbro Sogn.

Formål

Formålet med aftalen var dels at kaste lys over karakteren og omfanget af udfordringer, dels at afsøge hvilke muligheder der forelå for socialt arbejde med denne brugergruppe. Kan man overhovedet nå dem? Hvorfor er de i landet? Kan man gøre noget for dem? Kan man få naboerne og de erhvervsdrivende inddraget? Og kan man ved synlig tilstedeværelse afhjælpe nogle af de problemstillinger, der opleves?

Metode

Maria Kirke holder åbent i tidsrummet 19.30 – 23 og den Sociale Vicevært besøgte typisk pladsen mellem kl. 21 og 22 i alle ugens hverdage, hvor han noterede sig antallet af besøgende, kønsfordeling samt støjniveau og aktiviteter (se bilag). Desuden var det hans rolle regelmæssigt at opsøge nærmiljøets erhvervsdrivende for at høre, hvilke udfordringer de oplever og drøfte eventuelle løsninger. Derudover at etablere dels et møde mellem kirken og naboer med deltagelse af repræsentant fra Vesterbro Lokalpoliti, dels et tilsvarende møde kun henvendt til de

erhvervsdrivende. Slutteligt skal det bemærkes at der var tale om to Sociale Viceværter fra Mændenes Hjem, som varetog opgaven i hver tre måneder.

Erfaringer

I gennemsnit opholdt der sig cirka 15-20 personer af gangen, om end der nogle dage var næsten tomt, medens der andre dage var mere end 30 personer til stede. Det var karakteristisk, at når kirken lukkede, fortrak de besøgende sig og bevægede sig på cykler ud mod byens parker for at sove. Derefter henstod pladsen tom.

Der var tale om en meget skiftende brugergruppe, hvilket gjorde det svært at lave meningsfyldt relationsarbejde. Det skal dog her bemærkes at kirkens personale noterer sig at der er grupper som vender tilbage i perioder og derfor kan betegnes som mere faste gæster. Det sociale arbejde blev yderligere vanskeliggjort af det forhold, at flertallet af de besøgende ikke kunne begå sig på engelsk eller tysk, så selv om de hurtigt konstaterede, at der var tale om en medarbejder, indskrænkede relationen sig som oftest til et venligt nik og et håndtryk. De var venlige, men efterspurgte ikke bistand af nogen art. Blandt de få forståelige samtaler, der blev ført stod det klart, at flertallet ikke var kommet til landet med et ønske om at få job og blive her permanent. De var her for at tjene penge til familien i hjemlandet, hvilket forudsatte et nomadeliv gennem Europa i sommerperioden. De fleste samlede flasker og/eller metal, ligesom der var et par episoder, hvor forbigående blev udsat for gaderøverier. Det blev desuden antydnet, at de kom hertil i større eller mindre familiegrupper (far og sønner mv.) uden konerne, hvor sidstnævnte blev derhjemme og passede bolig og småbørn. De var med andre ord ikke hjemløse i klassisk forstand. Det var i øvrigt kendetegnende at 90% af de tilstedeværende var hankøn i alderen 20 - 60 år.

For så vidt angik støjniveauet var dette ikke voldsomt, om end nogle dage værre end andre, hvilket især gjaldt, hvis der var musik og alkohol involveret (hvilket skete i gennemsnit cirka en gang om ugen).

Der fandt desuden ingen slagsmål sted i de tidsrum den Sociale Vicevært var tilstede. Ikke desto mindre var det tydeligt, at kirkens side af vejen ikke blev benyttet af "civile" nær så meget som den modsatte. Muligvis fordi det for nogle opleves intimiderende at gå forbi en større forsamling af udenlandsk herkomst.

I forsøgsperioden opsøgte den Sociale Vicevært ved flere lejligheder områdets erhvervsdrivende (de 4 butikker, som er i kirkens umiddelbare nærmiljø) for at høre, hvordan de oplevede situationen. Naboerne udtrykte en frustration og pegede på østeuropæerne som hovedproblemet. Dette til trods for at nogle af de eksempler de kom med omkring eksempelvis slåskampe, de facto var uoverensstemmelser mellem stofbrugere, som ikke var en del af den østeuropæiske gruppe.

Undervejs blev det besluttet at afholde et beboermøde i forsøget på at få afklaret, hvilke problemer naboerne oplever samt måder, hvorpå man i fællesskab kunne imødegå nogle af disse problemstillinger. Til mødet deltog også en repræsentant for politiet. Mødet blev annonceret til samtlige hustande gennem flyers i alle postkasser, men ud af ca 150 indbudte kom der blot tre (som i øvrigt udtrykte stor tilfredshed med det arbejde Kirken udfører). Det samme gjaldt da der blev annonceret en (sen)sommerfest i kirken, hvor alle var velkommen. Det var en festlig dag med god stemning og masser af gæster, som nød godt af den lækre mad og drikkevarer - dog indfandt der sig ingen beboere eller erhvervsdrivende. Der blev desuden taget skridt i retning af et møde mellem kirken, politiet og de erhvervsdrivende, men ved projektets udgang havde kun en enkelt vist interesse herfor.

Opsummering

Det er i sagens natur ikke muligt at drage nogle entydige konklusioner om gruppen af østeuropæere, der benytter sig af Maria Kirkeplads, samt hvilke problemer det medfører for nærmiljøet, baseret på blot en times observationer om dagen i en afgrænset periode. Ikke mindst fortæller observationerne heller ikke noget om, hvordan dynamikken udtrykker sig i weekenderne. Dog synes denne gruppe at være blevet eksponent for (i hvert fald nogle) naboers og erhvervsdrivendes frustrationer over det sammensurium af brogede grupper, der er i Istedgade (stofbrugere, prostituerede, pushere, festfolk og østeuropæere). Det er helt givet at gruppen udgør en del af problemet, men i de tidsrum den Sociale Vicevært var til stede kunne det i hvert fald konstateres, at larmen ikke var iørefaldende, også set i forhold til det generelle lydbillede i Istedgade. Når så mange mennesker samles på et afgrænset område, omgivet af gadens øvrige aktiviteter og larm, vil der uvægerligt opstå et vist støjniveau. Det er vurderingen, at denne larm ikke ville være mere iørefaldende, end det ville være, hvis det var andre borgergrupper, der gjorde ophold. Og havde det været alkoholikere eller stofbrugere, der brugte pladsen, ville støjen givetvis

være langt værre. Gruppen af østeuropæere blev generelt oplevet meget fredelige og fremstod ikke intimiderende, hverken over for kirkens personale, den Sociale Vicevært eller de mennesker der passerede kirken. I langt størstedelen af tiden passede de blot sig selv og talte indbyrdes.

Eftersom den Sociale Vicevært i forvejen var i området mange timer inden kirken åbnede, kunne det desuden konstateres, at der allerede inden åbning ofte var østeuropæere på pladsen. Der kom ganske vist flere til i åbningstiden, men pladsen synes at være blevet et opholdssted for dem, uagtet om kirken har åbent eller ej. Dette kan muligvis forklares med at Vesterbro er kendt som en rummelig bydel, hvor der bliver set mindre skævt til denne gruppe mennesker end andre steder, ligesom der findes en del sociale tilbud i området, herunder eksempelvis (indtil for nylig) gratis mad i Den Runde Firkant og Kirkens Korshærs Varmestue i Istedgade 100, hvor de bl.a. kunne få bad og erhverve sig bladet Illegal, som en del af gruppen ernærer sig ved at sælge.

For så vidt udsagnet om at naboerne føler sig intimiderede, kan det konstateres at der kun dukkede tre op til et annonceret møde for cirka 150 beboere. Enten er dette udtryk for at problemet ikke er så stort som det gøres til, eller det er udtryk for at folk har givet op eller ønsker, at tingene fungerer uden, at de behøver at involvere sig mere aktivt. Der savnes i det store hele nogle tilbagemeldinger fra beboerne om hvilke problemer de konkret oplever, hvis der skal tegnes et mere fyldestgørende billede af de udfordringer, som der i perioder opleves omkring kirken.

Anbefalinger

Der vil givetvis kunne opnås et bedre forhold til nærmiljøet, hvis pladsen får tilknyttet en fast Social Vicevært i Kirkens åbningstider. Det ligger dog entydigt fast, at dette kun vil give mening, hvis pågældende kan tale rumænsk eller ungarsk – og optimalt begge dele. Såfremt en sådan ansættes, skal det annonceres tydeligt for beboerne (gennem opsætning af sedler i alle opgange), og de skal have personens telefonnummer, så de kan ringe med både akutte bekymringer og de mere generelle. Pågældendes ansvarsområde kunne omfatte:

- Relationsarbejde med brugerne
- Relationsarbejde med beboere og erhvervsdrivende
- Dæmpe gemytterne når bølgerne går lidt højt
- Renhold, herunder undgå at cykler og lignende ophober sig

Mere generelt kan det også være hensigtsmæssigt med:

- Mere oplysningsarbejde til naboer/erhvervsdrivende om, hvad kirken tilbyder af hjælp og ydelser. Der synes at herske nogle fejlopfattelser blandt nogle naboer.

- Husk at jo mere man fra kirkens side lytter til naboernes frustrationer jo bedre bliver relationen til nærmiljøet. En anbefaling er derfor at holde afholde regelmæssige møder med naboer, hvor politi indgår. Det kan godt være at der ikke kommer så mange i begyndelsen, men med tiden vil billedet kunne ændre sig. Et alternativ kunne være at kirken selv opsøger de lokale erhvervsdrivende samt evt. beboere f.eks. en gang i kvartalet for at høre, hvordan de oplever hverdagen som nabo til kirken. Man kunne med fordel indgå en aftale med lokalpolitiet om at de deltager i denne opsøgende runde.

- Vær bevidst om at jo mere kirken tilbyder brugerne, jo flere tiltrækkes. Diskuter i fællesskab om eventuelle nye tiltag er hensigtsmæssige eller i virkeligheden er en bjørnetjeneste for brugergruppen, som tillige risikerer at afføde større modstand fra lokalmiljøet.

BILAG

Social Vicevært

Marie Tjenesten

1/4 – 30/9-2016

Uge 1.

1.4 – 8.4

Mandag: Ikke mange foran kirken i dagtimerne. I stedet går jeg til Istedgade 100, hvor jeg møder flere jeg kender og taler med om kommende festivaler samt min nye funktion. En af dem jeg taler med er en familie bestående af far, to sønner og den ene søns kone. Faderen fortæller at han har yderligere 10 yngre børn i Rumænien, som han skal forsørge gennem flaskesamling i DK. De er alle imødekommende, og jeg giver hånd til hver enkelt.

Tirsdag: Kl 21.00 er der samlet 26 udenlandske borgere foran kirken og 10 indenfor. De opholder sig i kliker og er ikke specielt larmende. Der er kun få kvinder. Desuden to østeuropæiske prostituerede, som vanen tro gør ophold ved trappesatsen til kiosken. De synes ikke at knytte sig til den øvrige gruppe, ej heller socialiserer de nævneværdigt med dem. Jeg udfører renhold på pladsen og taler med nogle af dem der er til stede, herunder faderen fra dagen før, hvis ca. 20-årige sønner jeg har lært ganske godt at kende gennem de seneste ca to år, da de ofte benytter MH og Cafe Dugnad. Hilser også på de øvrige, men sprogbarrieren sætter en naturlig begrænsning. Lige nu handler det mest af alt om synlighed og at de derved vænner sig til min tilstedeværelse. Jeg benytter min nøgle til at komme ind og drikker kaffe med personalet og brugerne. Derved vænner de tilstedeværende sig til at jeg er en del af personalet. Rengør pladsen.

Onsdag: Kl. 21.30 er der samlet et tilsvarende antal som dagen før. Det drøftes med Kirken, at man kunne holde en grillfest til sommer i Kirkens baggård eller foran kirken for brugere, personale og naboer. Den slags styrker, sammenholdt med regelmæssige beboermøder, relationen til nærmiljøet. Det skal i så fald naturligvis annonceres gennem opsætning af sedler/plakater/facebook ect. Rengør pladsen.

Torsdag: Opsætning af sedler i nærmiljøets opgange vedr. det nye initiativ og et snarligt beboermøde. Det vil være hensigtsmæssigt at inddrage lokalbetjent v. Blå Bus Rud Ellebjerg til mødet. Rengør pladsen.

Fredag: 19.00: 14 mennesker samlet. Kirken lukket. Stille og rolig stemning. Rumænere og ungarere som altid. Rengør pladsen.

Uge 2.

11.4 – 15.4

Mandag: kl 23.30. Een person foran kirken og ingen inden for. Snakkede med personale om de grupperinger der finder sted, herunder især mellem rumænere og ungarere. Rengør pladsen.

Tirsdag: kl 15: 10 foran kirken. Kl 19. Er der 33. kl 22.00: 23 foran kirken. Rumænsk stofbruger bliver anholdt foran kirken efter en truende udadreagerende adfærd over for både andre brugere og personale. Alle tilstedeværende ryster på hovedet over ham og er rolige og høflige over for politiet. God stemning på

pladsen. Jeg har medbragt chokolade som jeg deler ud. De er begyndt at tage imod mig. De smiler og mange kommer over og giver hånd. Relationen er tydeligt i udvikling. Jeg er både indendørs og udendørs. Bruger vil købe kaffe til mig som tak for chokolade. Jeg fortæller personalet at seddel er hængt op i 50 husstande, hvilket betyder at ca 500 naboer har fået budskabet, herunder tilbuddet om at deltage i det kommende beboermøde. Det var en rigtig god oplevelse i dag. Mindede mig om da jeg i sin tid blev ansat på MH og gradvis mærkede brugerne tage imod mig. Kl 23 rykker alle videre og pladsen er tom. Rengør pladsen.

Onsdag: Kl 21.00: 10 foran kirken. Der var lukket grundet sygdom. Brugerne skuffede over manglende varme og kaffe. Hentede derfor kaffe, the, mælk, sukker, chokolade og wienerbrød på MH og bragte til dem. De blev meget glade og der var en hyggelig stemning. Fik snakket en masse med Adrian, som fortalte om sit liv i DK. Alle meget høflige og ventede troligt på at få serveret det medbragte. Rengør pladsen.

Torsdag: kl 21.30: 26 foran kirken. Bliver ringet fra kirken da Jusef er aggressiv og truende med et jernrør. Går derover, men han er lige gået. Lokaliserer ham i tilstødende gade, hvor han er vred og udtrykker at han havde fået stjålet sin ladcykel og vil tæve den der har gjort det. Jeg prøver at tale ham til ro, men han cykler gal videre tilbage til kirken. Jeg følger efter og holder mig tæt ved ham på pladsen mens han råber af de tilstedeværende. De er tydeligvis utrygge ved hans adfærd, men går ikke i klinch med ham. I stedet forsøger de at tale ham til ro med skulderklap og usikre smil. Efter kort tid falder han til ro. Han fortæller mig at han ikke har sovet i tre dage og at kokainen gør ham sådan. Jeg går med ham ind og giver ham en kop kaffe. Vi taler lidt om at han sover udendørs og at det er koldt. Jeg lover at kigge efter en sovepose til ham på MH. Han er jo (også) i vores målgruppe, hvorfor jeg godt kan bistå ham med den slags. Han er stadig latent, men efter en joint falder han helt til ro. Han køber tilsvarende en kop kaffe til mig. Resten af tiden forløber roligt. God oplevelse! Rengør pladsen.

Fredag: kl 19: 20 foran kirken. God stemning. Hjælp faderen til Thomaz og Barney med at lokalisere et hul i en cykelslange. Indenfor bliver jeg inviteret over til et af deres borde, hvor de glædeligt deler noget tvivstomt mad med mig. I den gode relations tjeneste spiser jeg lidt af det og accepterer risikoen for en weekend med diarre. Rengør pladsen.

Uge 3

18.4 – 22.4

Mandag: kl 21: 24 foran kirken. God stemning. Har Michael afløser med som går helhjertet til opgaven og giver hånd til alle på sin vej. Vi bliver vel modtaget om end de skeler lidt til at der pludselig er een mere. Rengør pladsen.

Tirsdag: Kl 22.00: 10 foran kirken. Opbrudsstemning. Ingen bemærkninger. Alt roligt. Rengør pladsen.

Onsdag: kl 21.40: 30 foran kirken. God stemning. Har igen Michael afløser med. Stofbruger bliver overfaldet ved kiosken. Vi er hurtigt nede og hjælpe ham op. Politi overtager og vi går tilbage til kirken. Snakker med kirkebruger Adrian, som fortæller om, hvordan han blev snydt med et job han havde her og derfor nu må samle flasker/metal. Han er irriteret over at andre bruger pladsen som losseplads

Torsdag: kl 22: 22 foran kirken. God stemning. Jeg snakker med personale om at vi skal forsøge at få flere skraldespande på pladsen. Rengør pladsen med hjælp fra bruger. 2/5-16 Var foran kirken kl 2130. Ingen larm og ballade. Der var alm. opbrud og kl. 2145 talte jeg 7 personer foran kirken. Kl. 2155 var de også væk. Der var kun lidt affald, det blev fejlet op. Bunken med cykelvrag bliver større.

3/5-16 Ved kirken kl.2130. 17 personer på pladsen foran kirken. Ingen larm. Pladsen blev fejlet med hjælp fra Adrian. kl. 2200 var pladsen tom.

4/5-16. Ved kirken kl. 2200. talte 12 personer. Alt var roligt.

2/5 – 4/5-16. Ugen har været stille foran Kirken. Mange er angiveligt taget hjem i forbindelse med kirkelig højtid. Folk er så småt begyndt at hilse på mig når jeg indfinder mig på pladsen.

9/5-16 Ved kirken kl. 2145. Talte 26 personer heraf 2 kvinder. På trods af de mange mennesker var der stille og roligt foran kirken. En del mere affald. Har fundet brugt stofværktøj.

10/5-16.Ved kirken kl. 2130. Talte 20 personer heraf 2 kvinder (de samme som dagen før). Kl. 2200 var der kommet nogle flere til, talte 29 personer heraf 3 kvinder. De to fra før og en ny. Rolid stemning og en del affald, herunder fund af fixeværktøj. Observerede en af brugerne fra Mændenes Hjem ryge stof med en af "Rumænerne".

11/5-16 kl. 2115 - 12 mænd og 2 kvinder

12/5-16 kl 2200 – 13 mænd

17/5-16 kl 2120 – 16 mænd

18/5-16 kl 2200 – 13 mænd

19/5-16 kl.2130 – 27 mænd

23/5-16 kl 2200 – 14 mænd og 2 kvinder

24/5-16 kl 2200 – 20 mænd og 2 kvinder

25/5-16 kl 2215 – 14 mænd, rygter om stofsalg bland Rumænere

26/5-16 kl 2200 – 15 mænd

31/5-16 kl 2150 22 mænd og kvinder

1/6-16 alle er til Distortion

6/6-16 kl 2200 3 mænd 1 kvinde

7/6-16 kl 2230 15 mænd

14/6-16 kl 2200 12 mænd 2 kvinder

15/6-16 kl 2200 19 mænd og 4 kvinder

16/6-16 kl 2200 27 mænd og 10 kvinder

20/6-16 kl 2200 19 mænd og 6 kvinder. Der er 2 grupper, der tager ophold foran kirken. De sædvanlige Rumænere og en gruppe Romaer, kvinderne tilhører gruppen af Romaer. Efter Romaernes ankomst er affaldsbelastningen steget markant.

21/6-16 kl 2200 21 mænd og 6 kvinder. I et forsøg på at skabe kontakt, er jeg begyndt at involvere Romaerne i oprydningen efter dem. Jeg har således fået hjælp af et par af kvinderne.

22/6-16 kl 2100 16 mænd og 3 kvinder.

27/6-16 kl 2130 16 mænd og 3 kvinder

28/6-16 kl 2200 10 mænd og 1 kvinde

MarieTjenesten er skiftet til sommeråbningstider. Så jeg er der kun om torsdagen, hvor tjenesten har aftenåbent.

21/7-16 kl 2200 14 mænd og 1 kvinde.

Tidsrummet herfra og frem til 30/9-2016 er desværre ikke længere tilgængeligt grundet indbrud og tyveri af ekstern harddisk, hvorpå dokumentet lå. Det kan dog oplyses at der i det nævnte tidsrum var gradvis færre og færre besøgende, hvilket skal ses i sammenhæng med sommerens slutte.